

NA OBISKU V FREISINGU

Zgodovinsko društvo v Freisingu je praznovalo leta 1990 stoletnico obstoja. Sklepne slovesnosti so potekale v nedeljo 28. oktobra. Iz Slovenije smo se slovesnosti na njihovo povabilo udeležili trije predstavniki. Bivše loško freisinško gospostvo je predstavljal loški župan Peter Hawlina, kot strokovnjak za freisinško posest na Kranjskem je bil povabljen univerzitetni profesor, akademik, dr. Sergij Vilfan iz Ljubljane in tretji predstavnik France Štukl iz Zgodovinskega arhiva Ljubljana, Enot v Škofji Loki.

Visoki obletnici primerno je bilo tudi slovesno. Zborovanje smo pričeli s slavnostno večerjo v soboto 27. oktobra 1990. K dobri volji je pripomogla »Freisinger Tanzelmuzi«, manjši pihalni ansambel s harmoniko. Tudi v Loki smo nekoč že imeli ansambel zabavne muzike z imenom Freisingi. Slavnostni govornik, prvi predsednik društva, je po vrsti predstavil vse sedanje župane bivših freisinških gospostev. Kje vse je Freising imel posest, o tem kdaj drugič več. Povabljeni župani so bili iz avstrijskih dežel Štajerske, Koroške, Tirolske in seveda iz Bavarske. Župani so se potem zahvaljevali in pozdravljali slavljence. Loški župan Peter Hawlina je društvu izročil slovesno dvojezično listino. Po nekaj slovenskih uvodnih besedah je prebral nemški tekst listine in nadaljeval pozdrave prosto v lepi nemščini in požel velik aplavz.

V nedeljo 28. oktobra se je slovesnost nadaljevala. Ob pol devetih je bila v stari freisinški stolnici slavnostna Goswinova latinska renesančna maša s solisti, orglami in instrumentalisti. Slovesno zborovanje se je začelo ob desetih v baročni Assamovi dvorani v mestu. Posamezne točke je povezoval renesančno-baročni ansambel s sopranistko. Izvajal je dela in odlomke iz klasične glasbe. Po slavnostnem pozdravu prvega predsednika društva so še

enkrat sledili pozdravi posameznih vidnih osebnosti, med njimi münchensko-freisinškega škofa – kardinala, raznih predstavnikov oblasti in še enkrat delegacije iz Slovenije.

Del te dopoldanske slovesnosti je bil strokoven. Ob društvenem jubileju so izdali poseben zbornik, v katerem je obdelana celotna freisinška posest. O freisinški posesti na Kranjskem je prispevek napisal dr. Sergij Vilfan. O tem zborniku še kdaj drugič. Poseben referat je bil posvečen prav nastanku tega zbornika.

Drugi strokovni referat je podal dr. Hubert Glaser, in sicer o potovanju škofa Janeza Frančiška po freisinški posesti leta 1696. Ta škof je Ločanom poznan. Tavčar ga je postavil v Visoko kroniko. Dr. Blaznik in že pisci pred njim so opisovali njegov slavnostni prihod v Loko. V Freisingu jih je zanimalo, kaj je bilo o tem obisku pri nas že napisano. Poskušali jim bomo zbrati in poslati to gradivo in ugotoviti, od kod so ga slovenski pisci črpali, saj tisti pred dr. Blaznikom niso hodili po münchenskih arhivih. Tudi nemško govoreče strokovnjake vse bolj zanimajo prispevki slovenskih avtorjev, ki pa so jim žal jezikovno nedosegljivi.

Popoldne so nam pokazali škofijski kompleks, ki leži na vzpetini nad mestom. Stolnica sega še v romansko obdobje in je bila v baroku kar dvakrat preoblečena. Ker so škofijo pozneje prenesli v München, je del obsežnih zgradb spremenjen v muzej predvsem cerkvene umetnosti. Spoznali smo, da v Freisingu zelo varujejo svojo kulturno dediščino, posebno še tisto v muzejih. Zavedajo se, da so jo dolžni zapustiti novim rodovom, česar pa se pri nas še premalo zavedamo.

France Štukl